

Moderniserade stadgar för Liberalerna

FÖRSLAG FRÅN LIBERALERNAS STADGEARBETSGRUPP



FÖRSLAG TILL LIBERALERNAS LANDSMÖTE
17-19 NOVEMBER 2017

Innehåll

Innehåll

Varför behöver stadgarna förnyas?	2
Ytterligare förnyelsearbete behövs	2
Yrkanden	3
Reservation.....	3
Stadgar för Liberalerna	4
Partistadgar för Liberalerna	4
Nytt förslag: Avdelning I. Partistadgar.....	4
Normalstadgar för länsförbund.....	12
Nytt förslag: Avdelning II. Grundstadgar för förbund.....	12
Normalstadgar för lokal förening.....	18
Nytt förslag: Avdelning III. Grundstadgar för lokal förening	18
Ikraftträdande.....	22
Övergångsbestämmelser	22
Närmare kommentarer till stadgeförslaget	23
Avdelning I. Partistadgar	23
Avdelning II. Grundstadgar för förbund.....	25
Avdelning III. Grundstadgar för lokal förening	27
Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	28

Bakgrund

Liberalernas landsmöte 2015 gav partistyrelsen i uppdrag att fullfölja förnyelsearbetet med sådana stadgeändringsfrågor som kan bli aktuella för beslut på landsmötet 2017. Partistyrelsen har därefter tillsatt en arbetsgrupp bestående av Maria Arnholm (ordförande), Lisa Flinth, Malin Sjöberg Högrell, Pär Löfstrand, Anders Yngman och Martin Andreasson (sekreterare).

Som underlag till sitt arbete har gruppen bland annat skickat ut en enkät om stadgarna till förtroendevalda på alla nivåer i partiet samt till partiets ombudsmän. Arbetsgruppen har även tagit emot ett antal förslag från enskilda. Till alla som hört av sig vill stadgearbetsgruppen rikta ett stort tack.

Med denna rapport redovisar arbetsgruppen sitt förslag till nya stadgar.

Varför behöver stadgarna förnyas?

Den första och viktigaste frågan är om det alls finns anledning att ägna uppmärksamhet åt partiets stadgar och eventuella förändringar av dem. Vårt svar är ja. Väl utformade stadgar skapar tydlighet i organisationen, stärker kontinuiteten och förbättrar den interna demokratin. Detta är särskilt betydelsefullt för att nya medlemmar ska kunna sätta sig in i partiets arbetsätt och därmed uppmuntras att ta på sig ansvarspositioner.

Den senaste stora stadgerevisionen gjordes vid landsmötet 2007. Då antogs nya stadgar för riksorganisationen och partistyrelsen gavs mandat att fastställa nya normalstadgar för länsförbund och lokala föreningar. Under de tio år som gått sedan dess har mycket hänt i partiets inre arbete, särskilt efter valet 2014 då partistyrelsen beslutade om en total översyn av den interna organisationen för att förnya partiet för 2020-talets behov.

Arbetsgruppen har identifierat ett antal skäl som motiverar en genomgripande uppdatering av stadgarna.

- **Starkare interndemokrati.** I dag har partistyrelsen betydande makt över partiorganisationen genom att den har rätt att fastställa normalstadgar för länsförbunden och de lokala föreningarna. Vi vill flytta den befogenheten till de valda ombuden på landsmötet. Detta uppnås genom att stadgarna på riksnivå samt grundstadgar för länsförbund och lokala föreningar samlas i ett dokument som fastställs på landsmötet.
- **Tydligare process för val till ledande poster.** Beslutsgången för tillsättande av ledande uppdrag på regional och lokal nivå är inte tillräckligt tydlig. Vi vill precisera skrivningarna och därmed stärka medlemsinflytandet.
- **Större flexibilitet.** Dagens stadgar bygger i alltför hög grad på en genomsnittsbild av hur organisationen ser ut. Det skapar problem för mindre länsförbund och föreningar. Vi vill öka flexibiliteten för att förenkla arbetet.
- **Bättre transparens.** I dag är det svårt, både för förtroendevalda och enskilda medlemmar, att veta exakt vilka stadgar som gäller eftersom lokala undantag och specialregler inte alltid dokumenteras. Vi vill ha gemensamma grundstadgar och tydliga regler om hur beviljade undantag och tillägg ska hållas tillgängliga. Det underlättar insynen och därmed interndemokratin.

Ytterligare förnyelsearbete behövs

Arbetsgruppen har också uppmärksammat ett antal frågor som partiet bör arbeta vidare med, men som inte hör hemma i stadgarna.

1. Vi ser en stor potential i att med hjälp av ny teknik fortsätta utveckla medlemsdialogen och göra det lättare för medlemmarna att framföra förslag och idéer i olika frågor. De demokratiska strukturer som finns för beslutsfattandet fungerar i huvudsak väl, och vi föreslår inga förändringar vad gäller att formella beslut ska tas vid möten där medlemmar eller ombud röstar. Däremot vill vi uppmuntra till ett ökat användande av diskussionsgrupper, enkäter och andra former av digital påverkan och debatt. Detta stärker den interna debatten och ökar värdet av att vara medlem i Liberalerna.
2. Många röstberättigade bor i utlandet, och vi har särskilt analyserat om det finns skäl att öppna för utlandsbaserade avdelningar. Vi har dock kommit fram till att förutsättningarna för dessa sannolikt är små, åtminstone inom överskådlig tid, eftersom utlandssvenska liberaler i många fall hellre skulle vilja behålla medlemskapet i föreningen på den ort i Sverige där de bodde före flytten. Däremot ser vi gärna att det bildas ett eller flera nätverk för utlandssvenska liberaler om intresse finns.
3. Vi vill lyfta fram betydelsen av det interna arbetet för att skapa medvetenhet i etikfrågor. Det är av största betydelse att företrädarna för ett liberalt parti lever upp till högt ställda förväntningar, och detta blir än mer angeläget i en tid när debattklimatet hård-

nar och fler människor visar misstänksamhet mot det som uppfattas som etablerade samhällsstrukturer. Därför behövs ett kontinuerligt och långsiktigt arbete i etikfrågor i Liberalerna. Vid sidan av de formella strukturerna med etiska riktlinjer och etikkommitté behöver det finnas fler tillfällen där etikfrågor kan diskuteras. Partistyrelsen bör vidta åtgärder för att det ordnas återkommande aktiviteter i etikfrågor, t.ex. i form av seminarier vid riksmöten eller genom att frågorna inkluderas i partiets utbildningar.

4. Det finns all anledning för partiet att bättre uppmärksamma de viktiga uppdrag som finns utanför styrelserna, till exempel i valberedning, nomineringskommitté eller som revisor. Vi ser ett behov av att fördjupa diskussionen om vilka förväntningar som ställs på en person med ett sådant uppdrag och hur behovet ser ut av utbildningar, råd och stöd. Vägledande dokument, till exempel förslag till arbetsordning eller allmänna råd och anvisningar, bör tas fram för dessa och liknande förtroendeuppdrag. Partistyrelsen bör ges i uppdrag att initiera ett sådant arbete under de kommande åren.
5. På de flesta håll i partiet gäller principen att en person måste vara medlem i Liberalerna för att kunna föreslås till ett uppdrag eller nomineras i allmänna val. Det är vår starka rekommendation att denna huvudregel gäller också i framtiden, men vi vill inte stänga möjligheten att göra undantag. På både nationell och lokal nivå finns exempel på politiker som gjort mycket värdefulla insatser för Liberalerna utan att vara medlemmar när de invaldes. Vi vill att den möjligheten ska kvarstå också i fortsättningen.
6. En viktig interndemokratisk fråga handlar om hur lång kallelsetiden ska vara för ett beslutande möte, t.ex. ett medlemsmöte, förbundsmöte eller partiråd. Vi sticker inte under stol med att detta är en målkonflikt mellan snabbhet och förankring. Vi har landat i att i huvudsak lämna dagens tidsgränser oförändrade. Samtidigt vill vi betona att tidsgränserna ska ses just som en bortre gräns. Om kallelse eller handlingar kan skickas ut tidigare bör så ske.
7. I förslaget till nya stadgar ingår bestämmelser som tydliggör hur nationella nätverk inom partiet inrättas. Detta gäller alltså de nationella nätverk som partiet självt organiserar och som i den meningen är en del av partiets verksamhet, medan fristående föreningar närstående Liberalerna inte berörs. Förslaget innebär en kodifiering av gällande ordning och innebär i den delen inga förändringar. Det finns dock andra frågor gällande partiets relationer till nätverk och närstående föreningar som bör belysas ytterligare, utan att för den delen höra hemma i stadgarna. Det arbetet bör fortsätta.

YRKANDEN

Stadgegruppen föreslår:

1. att landsmötet antar förslaget till nya stadgar för Liberalerna på nationell, regional och lokal nivå
2. att partistyrelsen ges i uppdrag att vidta åtgärder för att utveckla medlemsdialogen
3. att partistyrelsen ges i uppdrag att vidta åtgärder för återkommande aktiviteter i etikfrågor
4. att partistyrelsen ges i uppdrag att vidta åtgärder för att ta fram vägledande dokument för valberedningar, nomineringskommittéer, revisorer m.m.

RESERVATION

Pär Löfstrand reserverar sig till förmån för att etikkommittén utses av landsmötet.

Stadgar för Liberalerna

Gällande version

PARTISTADGAR FÖR LIBERALERNA

§ 1. Ändamål

Liberalernas uppgift är att samla personer med liberal samhällsåskådning till gemensamt arbete och uppträdande, att genom upplysning väcka intresse för samhällsfrågor, att främja en demokratisk utveckling samt att verka för val av personer med liberal åskådning till politiska förtroendeuppdrag.

§ 2. Medlemskap

Var och en som omfattar en liberal samhällsåskådning har rätt till medlemskap i Liberalerna, om vederbörande inte är ansluten till annat politiskt parti eller annars särskilda skäl talar däremot. Inträde vinnns genom egen ansökan antingen i en lokal förening, direkt i ett länsförbund eller direkt i riksorganisationen.

Bara den som erlagt fastställda avgifter räknas som medlem. En person kan inte samtidigt vara medlem i mer än en lokal förening. Den som inte uppnått nedre åldersgränsen för medlemskap i Liberala Ungdomsförbundet kan inte bli medlem i Liberalerna.

När särskilda skäl föreligger kan medlem uteslutas ur partiet. Beslut om uteslutning fattas av styrelse för länsförbund eller partistyrelsen. Inför beslut om uteslutning skall den som berörs underrättas om skälen för förslaget och beredas möjlighet att yttra sig. Om beslut fattats av länsförbund skall den uteslutne och partistyrelsen omedelbart underrättas. Den som vägrats inträde, eller uteslutits av länsförbund, kan inom sex veckor från beslutsdagen begära omprövning av beslutet hos partistyrelsen, som har det slutliga avgörandet.

§ 3. Organisation

Liberalernas medlemmar är sammanslutna i föreningar på lokal nivå. De lokala föreningarna inom en eller flera riksdagsvalkretsar sammansluts i ett länsförbund. Den som så önskar kan ansluta sig direkt till länsförbund eller till riksorganisationen.

Arbetsgruppens förslag

AVDELNING I. PARTISTADGAR

§ 1. Ändamål

Liberalernas uppgift är att samla personer med liberal samhällsåskådning till gemensamt arbete och uppträdande, genom upplysning väcka intresse för samhällsfrågor, främja en demokratisk utveckling samt verka för val av personer med liberal åskådning till politiska förtroendeuppdrag.

§ 2. Medlemskap

Var och en som omfattar en liberal samhällsåskådning har rätt till medlemskap i Liberalerna, om vederbörande inte är ansluten till annat politiskt parti eller annars särskilda skäl talar däremot. Inträde vinnns genom egen ansökan. Medlemskapet registreras i den lokala förening i vars område medlemmen är bosatt, om inte medlemmen själv begär att medlemskapet ska registreras i annan förening eller direkt i förbund eller riksorganisationen.

Bara den som erlagt fastställd avgift räknas som medlem. En person kan inte samtidigt vara medlem i mer än en lokal förening eller ett förbund. Den som inte uppnått nedre åldersgränsen för medlemskap i Liberala Ungdomsförbundet kan inte bli medlem i Liberalerna.

Riksorganisationen ansvarar för registrering av samtliga medlemmar och uppbörden av medlemsavgifter. Medlemsavgiftens storlek och nivåer fastställs av landsmöte eller partiråd, som också fastställer vilken del av avgiften som tillfaller riksorganisationen och vilken del som tillfaller berört förbund och berörd lokal förening.

När särskilda skäl föreligger kan medlem uteslutas ur partiet. Beslut om uteslutning fattas av styrelse för förbund eller partistyrelsen. Inför beslut om uteslutning ska den som berörs underrättas om skälen för förslaget och beredas möjlighet att yttra sig. Om uteslutning framstår som en alltför ingripande åtgärd kan medlem i stället meddelas en varning.

Om beslut fattats av förbund ska den uteslutne och partistyrelsen omedelbart underrättas. Den som vägrats inträde, eller uteslutits av förbund, kan inom sex veckor från beslutsdagen begära omprövning av beslutet hos partistyrelsen, som har det slutliga avgörandet. Fram till dess att partistyrelsen har avgjort överklagandet är personen utesluten.

§ 3. Organisation

Liberalernas medlemmar är sammanslutna i föreningar på lokal nivå. De lokala föreningarna inom en eller flera riksdagsvalkretsar sammansluts i ett förbund. Förbund får inte omfatta del av riksdagsvalkrets.

§ 3. Organisation (forts.)

Partistadgarna gäller för såväl riksorganisation som länsförbund och lokala föreningar. För länsförbund och lokala föreningar gäller också av partistyrelsen fastställda normalstadgar. Inför beslut om ändringar av normalstadgarna skall partistyrelsen inhämta länsförbundens synpunkter.

Stadgeändringar, tillägg eller andra avvikelser från normalstadgarna för ett länsförbund skall för att äga giltighet ha fått medgivande av partistyrelsen. Stadgeändringar, tillägg eller andra avvikelser från normalstadgarna för en lokal förening skall för att äga giltighet ha fått medgivande av styrelsen för det länsförbund föreningen tillhör.

Partistyrelsen beslutar om etiska riktlinjer, vilka skall följas av Liberalernas kandidater, förtroendevalda och anställda. Dessa riktlinjer är intagna som bilaga till partistadgarna.

§ 4. Avgifter m.m.

Riksorganisationen uppbär årligen medlemmarnas medlemsavgifter. Medlemsavgiftens storlek och nivåer fastställs av landsmöte eller partiråd, som också fastställer vilken del av avgiften som tillfaller riksorganisationen och vilken del som tillfaller det länsförbund och den lokala förening som medlemmen hör till. För medlem som är direktansluten till länsförbund eller riksorganisationen jämkas fördelningen av medlemsavgiften därefter. För medlem under 25 år är avgiften hälften av ordinarie avgift.

Riksorganisationen är mottagare av bidrag i form av statligt stöd som är avsett för Liberalernas rikstäckande verksamhet.

§ 5. Centrala organ

Liberalernas centrala organ är:

1. Landsmötet
2. Partirådet
3. Partistyrelsen
4. Partiledningen

Liberalernas riksdagsledamöter, Europaparlamentariker och statsråd bildar dessutom en särskild riksdagsgrupp med av gruppen bestämda organ.

§ 3. Organisation (forts.)

Partistadgarna gäller för såväl riksorganisation som förbund och lokala föreningar. För förbund och lokala föreningar gäller därutöver grundstadgarna i avdelning II respektive III i stadgarna. För tilläggsstadgar och undantag från grundstadgarna gäller vad som föreskrivs i avdelning II § 11 respektive avdelning III § 9.

Partistyrelsen beslutar om etiska riktlinjer, vilka ska följas av Liberalernas kandidater, förtroendevalda och anställda. Dessa riktlinjer är intagna som bilaga till partistadgarna.

Riksorganisationen är mottagare av bidrag i form av statligt stöd som är avsett för Liberalernas rikstäckande verksamhet.

§ 4. Centrala organ

Liberalernas centrala organ är:

1. Landsmötet
2. Partirådet
3. Partistyrelsen
4. Partiledningen

Liberalernas riksdagsledamöter bildar dessutom en särskild riksdagsgrupp med av gruppen fastställda stadgar. Till riksdagsgruppen ska partiets statsråd och Europaparlamentariker vara ständigt adjungerade.

§ 5. Beslutsfattande

Omröstning sker öppet, utom vid nomineringar och val där slutna omröstning genomförs om röstberättigad begär det. Som beslut gäller den mening som erhållit flest röster, om annat inte stadgas i särskild ordning. Röstning med fullmakt godtas inte.

Vid fastställande av kandidatlista samt val till uppdrag där endast en person kan väljas krävs absolut majoritet med mer än hälften av antalet röstande. Om ingen av de föreslagna fått absolut majoritet i första omgången sker förnyad omröstning mellan de två kandidater som fått flest röster. I denna andra omgång vinner den som fått flest röster.

§ 6. Landsmötet (forts.)*A. Sammansättning*

Landsmötet, som är Liberalernas högsta organ, består av 178 ombud utsedda av länsförbunden, partistyrelsens ledamöter samt, som ombud för med Liberalerna samverkande organisationer, två ombud utsedda av Liberala kvinnor och tre ombud utsedda av Liberala Ungdomsförbundet, varav en skall tillhöra nätverket Liberala studenter. Som ombud vid landsmötet kan endast medlem i Liberalerna tjänstgöra. Medlem kan tjänstgöra som ombud först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna.

B. Ombudsval

Länsförbundens ombudsplatser, utöver ett ombud per riksdagsvalkrets i länsförbundet, fördelas proportionellt på grundval av antalet medlemmar inom varje länsförbund den 31 december året före landsmötet, för vilka stadgad avgift erlagts till riksorganisationen. Namn på ombud och ersättare för dessa skall meddelas riksorganisationen.

C. Ordinarie landsmöte

Ordinarie landsmöte skall hållas en gång vartannat år, udda årtal. Tid och plats fastställs av partistyrelsen. Om särskilda skäl föreligger kan dock partistyrelsen senarelägga landsmötet.

D. Extra landsmöte

Extra landsmöte hålls inom två månader efter begäran från styrelserna för minst en tredjedel av länsförbunden eller efter beslut av partistyrelsen. Tid och plats fastställs av partistyrelsen. Extra landsmöte får inte fatta beslut i annat ärende än som angivits i kallelsen.

E. Deltagande och beslut

Medlem i Liberalerna liksom revisorererna har rätt att närvara vid landsmötets överläggningar och där framställa förslag.

Rösträtt vid landsmöte tillkommer ombud eller för ombud tjänstgörande ersättare. Omröstning sker öppet. Om minst 25 röstberättigade begär det skall röstning ske genom namnupprop. Vid val sker röstning med slutna sedlar om röstberättigad begär det. Som mötets beslut gäller, med det undantag som stadgas i § 12, den mening som erhållit flest röster. Vid lika röstetal skall frågan avgöras genom lottning. För att ett beslut skall vara giltigt skall minst två tredjedelar av de röstberättigade vara närvarande.

Vid val till sådana uppdrag där endast en person kan väljas krävs absolut majoritet med mer än hälften av antalet röstande. Om i första omgången ingen av de föreslagna fått absolut majoritet sker förnyad omröstning mellan de två kandidater som fått flest röster.

§ 6. Landsmötet (forts.)*A. Sammansättning*

Landsmötet, som är Liberalernas högsta organ, består av 178 ombud utsedda av förbunden, partistyrelsens ledamöter samt, som ombud för med Liberalerna samverkande organisationer, två ombud utsedda av Liberala kvinnor och tre ombud utsedda av Liberala Ungdomsförbundet, varav en ska tillhöra nätverket Liberala studenter.

Som ombud vid landsmötet kan endast medlem i Liberalerna tjänstgöra. Medlem kan tjänstgöra som ombud först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna.

B. Ombudsfordelning

Varje förbund är berättigat till en ombudsplats per riksdagsvalkrets i förbundet. Övriga ombudsplatser fördelas proportionellt enligt samma regler som gäller vid riksdagsval, på grundval av det antal medlemmar inom varje förbund för vilka stadgad avgift erlagts den 31 december året före landsmötet. Namn på ombud och ersättare för dessa ska meddelas riksorganisationen.

C. Ordinarie landsmöte

Ordinarie landsmöte ska hållas en gång vartannat år, udda årtal. Tid och plats fastställs av partistyrelsen. Om särskilda skäl föreligger kan dock partistyrelsen senarelägga landsmötet.

D. Extra landsmöte

Extra landsmöte hålls inom två månader efter beslut av partistyrelsen eller efter begäran från styrelserna för minst en tredjedel av förbunden. Tid och plats fastställs av partistyrelsen. Extra landsmöte får inte fatta beslut i annat ärende än vad som angivits i kallelsen.

E. Deltagande och beslut

Medlem i Liberalerna liksom revisorererna har rätt att närvara vid landsmötets överläggningar och där framställa förslag.

Rösträtt vid landsmöte tillkommer ombud eller för ombud tjänstgörande ersättare. Ombud eller ombudsersättare som ingår i den avgående partistyrelsen har dock inte rätt att delta i omröstning i fråga om ansvarsfrihet.

Landsmötet är beslutsfärdigt när minst två tredjedelar av de röstberättigade är närvarande. Vid lika röstetal ska frågan avgöras genom lottning, utom vid nomineringar och val där frågan avgörs enligt vad som föreskrivs i § 5 andra stycket.

§ 6. Landsmötet (forts.)*F. Kallelse och landsmöteshandlingar*

Tid och plats för ordinarie landsmöte skall offentliggöras minst åtta månader före mötet. Vid samma tidpunkt skall partistyrelsen, i det fall landsmötet endast kommer att behandla vissa områden, meddela vilka ämnen som är föremål för motionsrätt. Kallelse och föredragningslista skall tillställas alla röstberättigade senast fem veckor före mötet. Partistyrelsens förslag, motioner, partistyrelsens yttranden över motionerna och verksamhetsberättelsen skall översändas till länsförbund och ombud senast fem veckor före landsmötet.

G. Ärenden

Vid ordinarie landsmöte skall följande ärenden förekomma:

1. Landsmötet öppnas
2. Val av ordförande, tre vice ordförande och sekreterare för mötet
3. Val av protokollsjusterare
4. Fråga om mötet behörigen utlysts
5. Fastställande av föredragningslista
6. Fastställande av förhandlingsordning
7. Fråga om tillsättande av utskott samt nominering och val till dessa
8. Dechargeutskottets betänkande
9. Rapport från riksdagsgruppen
10. Revisorernas berättelse
11. Fråga om ansvarsfrihet
12. Allmänpolitisk debatt
13. Partistyrelsens förslag
14. Motioner
15. Fastställande av medlemsavgift till riksorganisationen och tid för vilken denna skall gälla
16. Nominering och val för tiden intill nästa ordinarie landsmöte av:
 - a) partiordförande
 - b) förste och andre vice ordförande
 - c) 21 övriga ledamöter av partistyrelsen
 - d) två revisorer, varav en auktoriserad, samt två ersättare för dessa
 - e) ordförande och sex ledamöter i dechargeutskottet
 - f) ordförande och sex ledamöter i valberedningen
 - g) övriga eventuellt förekommande val
17. Under landsmötet väckta frågor som landsmötet beslutar behandla
18. Landsmötet avslutas.

§ 6. Landsmötet (forts.)*F. Kallelse och landsmöteshandlingar*

Tid och plats för ordinarie landsmöte ska offentliggöras minst åtta månader före mötet. Kallelse och föredragningslista ska tillställas alla röstberättigade senast fem veckor före mötet. Partistyrelsens förslag, motioner, partistyrelsens yttranden över motionerna och verksamhetsberättelsen ska översändas till förbund och ombud senast fem veckor före landsmötet.

G. Ärenden

Vid ordinarie landsmöte ska följande ärenden förekomma:

1. Landsmötets öppnande
2. Fastställande av röstlängd
3. Val av ordförande, tre vice ordförande och förhandlingssekreterare för landsmötet
4. Val av protokollsjusterare och rösträknare
5. Fråga om landsmötet blivit behörigen utlyst
6. Fastställande av föredragningslista
7. Fastställande av förhandlingsordning
8. Tillsättande av utskott samt nominering och val till dessa
9. Verksamhetsberättelse inklusive rapport från riksdagsgruppen samt årsredovisning
10. Dechargeutskottets betänkande
11. Revisorernas berättelse
12. Fråga om ansvarsfrihet
13. Allmänpolitisk debatt
14. Partistyrelsens förslag
15. Motioner
16. Nominering och val för tiden intill nästa ordinarie landsmöte av:
 - a) partiordförande
 - b) förste och andre vice ordförande
 - c) 21 övriga ledamöter av partistyrelsen
 - d) två revisorer, varav en auktoriserad, samt två ersättare för dessa
 - e) ordförande och sex ledamöter i dechargeutskottet
 - f) ordförande och sex ledamöter i valberedningen
 - g) övriga eventuellt förekommande val
17. Under landsmötet väckta frågor som landsmötet beslutar behandla
18. Landsmötets avslutande

§ 6. Landsmötet (forts.)*H. Förslag av partistyrelsen och motioner*

Varje medlem i Liberalerna liksom även länsförbund, lokala föreningar och sammanslutningar av desamma får till ordinarie landsmöte året efter ordinarie riksdagsval lägga fram motion om ändringar i och tillägg till Liberalernas program och stadgar eller i annan fråga som kan behandlas av landsmötet. Vid övriga ordinarie landsmöten gäller denna motionsrätt endast stadgarna samt de frågor partistyrelsen beslutat skall behandlas vid landsmötet.

Motion skall vara partistyrelsen tillhanda senast vid den tidpunkt som partistyrelsen meddelar minst åtta månader före landsmötet. Vidare kan partistyrelsen lägga fram förslag för landsmötet. Partistyrelsen skall med eget yttrande överlämna motion till landsmötet. Ordinarie landsmöte kan besluta att efter beredning behandla förslag som väckts under pågående landsmöte.

I. Permanenta utskott

Valberedningen och dechargeutskottet är landsmötets permanenta utskott. De väljs av landsmötet och fungerar under tiden till nästa ordinarie landsmöte.

Valberedningen har att bereda vid landsmötet förekommande val enligt moment G punkt 16 a–e och g. Landsmötets ordförande och tre vice ordförande har till uppgift att bereda val av valberedning enligt moment G punkt 16 f.

Granskning av partistyrelsens verksamhet sedan föregående landsmöte åligger dechargeutskottet, som lägger fram ett yttrande till grund för landsmötets behandling av riksorganisationens förvaltnings- och verksamhetsberättelse. Granskningen avser inte partiets politik, som behandlas i landsmötets allmänpolitiska debatt.

J. Tillfälliga utskott

För beredning av motioner och förslag som inkommer till ordinarie landsmöte indelas landsmötets ombud i utskott. Utskottsindelning och fördelning av ärenden beslutas av landsmötet på förslag av partistyrelsen. Före behandlingen av partistyrelsens förslag och av motioner ajourneras landsmötet för utskottsförhandlingar.

K. Fyllnadsval

Om person som av landsmötet har valts till förtroendeuppdrag avgår före landsmöte har partistyrelsen rätt att, om så anses påkallat, utlysa fyllnadsval vid ett partiråd. Val av partiordförande skall dock alltid ske vid landsmöte.

§ 6. Landsmötet (forts.)*H. Förslag av partistyrelsen och motioner*

Medlem, lokal förening och förbund har rätt att enskilt eller i förening lägga fram motion om ändringar i och tillägg till Liberalernas partiprogram och stadgar eller annan fråga som kan behandlas av landsmötet. Vidare kan partistyrelsen lägga fram förslag för landsmötet.

Partistyrelsen ska minst åtta månader före landsmötet meddela vid vilken tidpunkt motion senast ska vara partistyrelsen tillhanda. Partistyrelsen ska med eget yttrande överlämna motion till landsmötet. Ordinarie landsmöte kan besluta att efter beredning behandla förslag som väckts under pågående landsmöte.

I. Permanenta utskott

Dechargeutskottet och valberedningen är landsmötets permanenta utskott. De väljs av landsmötet och fungerar under tiden till nästa ordinarie landsmöte.

Granskning av partistyrelsens verksamhet sedan föregående landsmöte åligger dechargeutskottet, som lägger fram ett yttrande till grund för landsmötets behandling av riksorganisationens verksamhetsberättelse. Granskningen avser inte partiets politik.

Valberedningen har till uppgift att bereda vid landsmötet förekommande val enligt moment G punkt 15 a–e. Landsmötets ordförande och tre vice ordförande har till uppgift att bereda val av valberedning enligt moment G punkt 15 f.

J. Tillfälliga utskott

För beredning av motioner och förslag som inkommer till ordinarie landsmöte indelas landsmötets ombud i utskott. Utskottsindelning och fördelning av ärenden beslutas av landsmötet på förslag av partistyrelsen. Före behandlingen av partistyrelsens förslag och av motioner ajourneras landsmötet för utskottsförhandlingar.

K. Fyllnadsval

Om person som av landsmötet har valts till förtroendeuppdrag avgår före landsmöte har partistyrelsen rätt att, om så anses påkallat, utlysa fyllnadsval vid ett partiråd. Val av partiordförande ska dock alltid ske vid landsmöte.

§ 7. Partirådet

Partirådet fattar beslut i de frågor som hänskjuts dit av landsmötet eller partistyrelsen. Partirådet består av partistyrelsen och 65 ombud utsedda av länsförbunden samt två ombud för Liberala Ungdomsförbundet, varav ett skall tillhöra nätverket Liberala studenter, och ett ombud för Liberala kvinnor. Länsförbundens ombudsplatser, utöver ett ombud per riksdagsvalkrets i länsförbundet, fördelas proportionellt på grundval av antalet medlemmar inom varje länsförbund den 31 december året före partirådet, för vilka stadgad avgift erlagts till riksorganisationen. Namn på ombud och ersättare för dessa skall meddelas riksorganisationen. Som ombud vid partirådet kan endast medlem i Liberalerna tjänstgöra. Medlem kan tjänstgöra som ombud först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna.

Partirådet sammanträder minst en gång per år under de år landsmöte inte hålls samt i övrigt då partistyrelsen så beslutar. Tid och plats för partirådet fastställs av partistyrelsen och skall offentliggöras minst en månad före partirådet. Kallelse och uppgift om de ärenden som skall behandlas skall tillställas alla röstberättigade senast två veckor före partirådet.

§ 7. Partirådet

Partirådet fattar beslut i de frågor som hänskjuts dit av landsmötet eller partistyrelsen. Partirådet består av partistyrelsen och 65 ombud utsedda av förbunden samt två ombud för Liberala Ungdomsförbundet, varav ett ska tillhöra nätverket Liberala studenter, och ett ombud för Liberala kvinnor.

Varje förbund är berättigat till en ombudsplats per riksdagsvalkrets i förbundet. Övriga ombudsplatser fördelas proportionellt enligt samma regler som gäller vid riksdagsval, på grundval av det antal medlemmar inom varje förbund för vilka stadgad avgift erlagts den 31 december året före landsmötet. Namn på ombud och ersättare för dessa ska meddelas riksorganisationen.

Som ombud vid partirådet kan endast medlem i Liberalerna tjänstgöra. Medlem kan tjänstgöra som ombud först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna.

Partirådet är beslutsmässigt när minst två tredjedelar av de röstberättigade är närvarande. Vid lika röstetal ska frågan avgöras genom lottning, utom vid nomineringar och val där frågan avgörs enligt vad som föreskrivs i § 5 andra stycket.

Partirådet sammanträder minst en gång per år under de år landsmöte inte hålls samt i övrigt då partistyrelsen så beslutar. Tid och plats för partirådet fastställs av partistyrelsen och ska offentliggöras minst en månad före partirådet. Kallelse och uppgift om de ärenden som ska behandlas ska tillställas alla röstberättigade senast två veckor före partirådet.

I synnerliga fall kan partistyrelsen sammankalla partirådet utan att iaktta de tidsgränser för offentliggörande och kallelse som anges i föregående stycke. Även i sådant fall måste dock uppgift om de ärenden som ska behandlas tillställas alla röstberättigade före partirådet.

Vid partiråd ska följande ärenden förekomma:

1. Partirådets öppnande
2. Fastställande av röstlängd
3. Val av ordförande, vice ordförande och förhandlingssekreterare för partirådet
4. Val av protokollsjusterare och rösträknare
5. Fråga om partirådet blivit behörigen utlyst
6. Fastställande av föredragningslista
7. Fastställande av förhandlingsordning
8. Partistyrelsens förslag
9. Eventuella ärenden som hänskjutits till partirådet av föregående landsmöte
10. Partirådets avslutande

§ 8. Partistyrelsen

Partistyrelsen leder partiets verksamhet i enlighet med dessa stadgar och landsmötets beslut. Partistyrelsen består av partiordföranden, partiets förste och andre vice ordförande, 21 av landsmötet utsedda övriga ledamöter samt partisekreteraren. Liberala Ungdomsförbundet utser två representanter, varav en från nätverket Liberala studenter, och Liberala kvinnor en representant som skall adjungeras till partistyrelsen. Sådan adjungerad skall vara medlem i Liberalerna och kan tjänstgöra först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna. Dessa adjungerade har yrkanderätt samt rätt att avge särskilt yttrande till protokollet.

Det åligger partistyrelsen särskilt att utöver vad som i övrigt nämns i dessa stadgar

- ansvara för att landsmötets beslut verkställs
- utse partisekreterare
- utse partiledning bestående av partiordföranden samt ytterligare fem till sju ledamöter, bland vilka partisekreteraren och gruppledaren för riksdagsgruppen alltid skall ingå
- besluta om etiska riktlinjer för kandidater, förtroendevalda och anställda.

Partistyrelsen är beslutsmässig när mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Omröstning till beslut sker öppet. Vid val sker sluten omröstning då så begärs. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst utom vid val då lottning sker.

§ 9. Partiledningen

Partiledningen har hand om partiets löpande angelägenheter och tjänstgör som partistyrelsens verkställande organ. Partiledningen sammanträder på kallelse av ordföranden och är beslutsmässig då minst hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst utom vid val då lottning sker.

§ 10. Nationella kandidatlistor

Inför nominering till val till Europaparlamentet bör provval genomföras. Partistyrelsen beslutar om regler och tidsplan för nomineringsarbetet. Beslut om kandidatlista inför val till Europaparlamentet skall fattas vid landsmöte eller partiråd.

Landsmöte eller partiråd äger också rätt att fastställa riksvallista inför riksdagsval. Ärende om riksvallista ska beredas av partistyrelsen, vilken också beslutar om regler och tidsplan för nomineringsarbetet.

§ 8. Partistyrelsen

Partistyrelsen leder partiets verksamhet i enlighet med dessa stadgar och landsmötets beslut. Partistyrelsen består av partiordföranden, partiets förste och andre vice ordförande, 21 av landsmötet utsedda övriga ledamöter samt partisekreteraren. De samverkande organisationerna Liberala Ungdomsförbundet utser två representanter (varav en från nätverket Liberala studenter) och Liberala kvinnor en representant som ska adjungeras till partistyrelsen. Dessa adjungerade har yrkanderätt samt rätt att avge särskilt yttrande till protokollet.

Person som adjungeras till sammanträde med partistyrelsen ska vara medlem i Liberalerna och kan tjänstgöra först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna.

Det åligger partistyrelsen särskilt att, utöver vad som i övrigt nämns i dessa stadgar,

- ansvara för att landsmötets beslut verkställs
- utse partisekreterare
- utse partiledning bestående av partiordföranden samt ytterligare fem till sju ledamöter, bland vilka partisekreteraren och gruppledaren för riksdagsgruppen alltid ska ingå
- fastställa vilka nationella nätverk som ska finnas i partiet samt utse nätverkens ordförande
- besluta om etiska riktlinjer för kandidater, förtroendevalda och anställda samt utse ordförande och ledamöter i etikkommittén

Partistyrelsen är beslutsmässig när mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst, utom vid val då lottning sker.

§ 9. Partiledningen

Partiledningen har hand om partiets löpande angelägenheter och tjänstgör som partistyrelsens verkställande organ. Partiledningen sammanträder på kallelse av ordföranden.

Partiledningen är beslutsmässig då minst hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst, utom vid val då lottning sker.

§ 10. Nationella kandidatlistor

Inför nominering till val till Europaparlamentet bör provval genomföras. Medlem kan delta i provval först efter det att tre månader gått sedan inträdet i partiet. Partistyrelsen beslutar om regler och tidsplan för nomineringsarbetet. Beslut om kandidatlista inför val till Europaparlamentet ska fattas vid landsmöte eller partiråd.

Landsmöte eller partiråd äger rätt att fastställa riksvallista inför riksdagsval. Ärende om riksvallista ska beredas av partistyrelsen, som även beslutar om regler och tidsplan för nomineringsarbetet.

§ 11. Revision och räkenskaper

Riksorganisationens räkenskaper avslutas per kalenderår och överlämnas tillsammans med partistyrelsens och partiledningens protokoll till revisorerna senast den 15 mars. Revisorerna skall överlämna sin berättelse till partistyrelsen och dechargeutskottet senast en månad före ordinarie landsmöte.

§ 12. Stadgeändring

För ändring av dessa stadgar krävs antingen beslut med absolut majoritet med mer än hälften av de röstberättigade vid två på varandra följande landsmöten, varav minst ett ordinarie, eller med stöd av kvalificerad majoritet med minst två tredjedelar av de röstberättigade vid ett landsmöte.

§ 11. Revision och räkenskaper

Riksorganisationens räkenskaper avslutas per kalenderår och överlämnas tillsammans med partistyrelsens och partiledningens protokoll till revisorerna senast den 15 mars. Revisorerna ska överlämna sin berättelse till partistyrelsen och dechargeutskottet senast en månad före ordinarie landsmöte.

§ 12. Stadgeändring

För ändring av dessa stadgar krävs antingen beslut med absolut majoritet med mer än hälften av de röstberättigade vid två på varandra följande landsmöten, varav minst ett ordinarie, eller med stöd av kvalificerad majoritet med minst två tredjedelar av de röstberättigade vid ett landsmöte.

NORMALSTADGAR FÖR LÄNSFÖRBUND

§ 1. Ändamål

Länsförbundets uppgift är att samla personer med liberal samhällsåskådning till gemensamt arbete och uppträdande, att genom upplysning väcka intresse för samhällsfrågor, att främja en demokratisk utveckling samt att verka för val av personer med liberal åskådning till politiska uppdrag.

Utöver dessa stadgar gäller för länsförbund och lokala föreningar även partistadgarna i tillämpliga delar.

§ 2. Sammansättning

Länsförbundet består av de lokala föreningar av Liberalerna som finns inom [ange här länsförbundets verksamhetsområde] samt av enskilda direkt till länsförbundet anslutna medlemmar. Lokal förening skall omfatta en kommun eller del därav, eller på annat sätt ha en verksamhet som har sin huvudsakliga förankring inom länsförbundets verksamhetsområde. En nybildad förening måste godkännas av länsförbundets styrelse för att kunna börja verka som lokal förening i Liberalerna.

§ 3. Avgifter och partistöd

Lokala föreningar skall senast den 20 januari till länsförbundet insända uppgift om de medlemmar som den 31 december föregående år var anslutna till föreningen. De skall senast under februari månad för varje redovisad medlem erlagga den avgift som förbundsmötet fastställt. Till länsförbundet direktansluten medlem betalar årsavgift med det belopp som förbundsmötet bestämmer. För medlem i lokal förening under 25 år, som samtidigt är medlem i Liberala Ungdomsförbundet, uppbär länsförbundet reducerad avgift av föreningen enligt vad som fastställs på förbundsårsmöte, dock högst halv ordinarie avgift.

Länsförbundet är betalningsmottagare av offentligt partistöd som är avsett för Liberalernas regionala verksamhet i det område som länsförbundet omfattar.

§ 4. Centrala organ

Länsförbundets centrala organ är förbundsmötet, förbundsstyrelsen och förbundsstyrelsens arbetsutskott. Dessutom bildar Liberalernas landstingsledamöter för varje landstingsområde en landstingsgrupp med av gruppen bestämda organ.

AVDELNING II. GRUNDSTADGAR FÖR FÖRBUND

§ 1. Ändamål

Förbundets uppgift är att samla personer med liberal samhällsåskådning till gemensamt arbete och uppträdande, att genom upplysning väcka intresse för samhällsfrågor, att främja en demokratisk utveckling samt att verka för val av personer med liberal åskådning till politiska uppdrag.

Utöver dessa grundstadgar gäller för förbund även partistadgarna i tillämpliga delar.

§ 2. Sammansättning

Förbundet består av de lokala föreningar av Liberalerna som finns inom förbundets verksamhetsområde samt enskilda direkt till förbundet anslutna medlemmar. Lokal förening ska omfatta en kommun eller del därav.

En nybildad förening måste anta grundstadgarna för lokal förening och godkännas av förbundets styrelse för att kunna börja verka som lokal förening i Liberalerna. Om det i kommunen redan finns lokal förening krävs dessutom godkännande av denna eller dessa.

§ 3. Centrala organ

Förbundets centrala organ är förbundsmötet, förbundsstyrelsen och förbundsstyrelsens arbetsutskott. Dessutom bildar Liberalernas landstingsledamöter för varje landstingsområde en landstingsgrupp med av gruppen bestämda organ.

§ 5. Förbundsmötet

Förbundsmötet, som är länsförbundets högsta organ, består av ombud för de lokala föreningarna, förbundsstyrelsen samt två ombud vardera för de samverkande organisationerna på länsnivå. Varje lokal förening skall utse ett ombud för varje påbörjat 10-tal den 31 december föregående år anslutna medlemmar, för vilka stadgeenliga avgifter erlagts. Som ombud vid förbundsmötet kan endast medlem i Liberalerna tjänstgöra. Medlem kan tjänstgöra som ombud först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna.

Medlemmarna i lokala föreningar inom länsförbundet, till länsförbundet direktanslutna medlemmar, länsförbundets revisorer och ledamöterna av partistyrelsen har rätt att delta i förbundsmötets överläggningar och där framställa förslag. Rösträtt vid förbundsmöte har ombud eller för ombud tjänstgörande ersättare.

Förbundsmötet sammankallas till årsmöte varje år före april månads utgång på tid och plats som bestäms av förbundsstyrelsen. Utöver årsmöte hålls förbundsmöte inom en månad efter begäran från styrelserna för minst en tredjedel av de lokala föreningarna, eller efter beslut av förbundsstyrelsen. Tid och plats fastställs av förbundsstyrelsen. Tid och plats för årsmöte skall offentliggöras och samtidigt meddelas lokala föreningar och Liberalernas riksorganisation senast åtta veckor före mötet. För annat förbundsmöte skall tid och plats offentliggöras och samtidigt meddelas ombuden och riksorganisationen senast en vecka före mötet. Förbundsmöte som inte är årsmöte får inte fatta beslut i annat ärende än som angivits i kallelsen.

Förbundsmötet är behörigt att fatta beslut om nedläggning av lokal förening inom länsförbundet om denna förening under längre tid saknat verksamhet. Sådant beslut skall fattas med stöd av kvalificerad majoritet med minst två tredjedelar av de närvarande ombuden.

Motioner till årsmötet skall, för att upptas till behandling, ha inkommit till länsförbundet senast sex veckor före mötet. Förslag till föredragningslista, förbundsstyrelsens övriga förslag, motioner, förbundsstyrelsens yttranden över motionerna och verksamhetsberättelsen skall översändas till de lokala föreningarna och alla röstberättigade senast två veckor före årsmötet.

§ 4. Förbundsmötet

Förbundsmötet, som är förbundets högsta organ, består av ombud för de lokala föreningarna, förbundsstyrelsen samt två ombud vardera för de samverkande organisationerna Liberala Ungdomsförbundet och Liberala Kvinnor på länsnivå. Varje lokal förening ska utse ett ombud för varje påbörjat tiotal medlemmar för vilka stadgeenliga avgifter erlagts den 31 december föregående år. Som ombud vid förbundsmötet kan endast medlem i Liberalerna tjänstgöra. Medlem kan tjänstgöra som ombud först efter det att tre månader gått sedan inträdet i den förening medlemmen är ombud för.

Medlemmarna i lokala föreningar inom förbundet, till förbundet direktanslutna medlemmar, förbundets revisorer och ledamöterna av partistyrelsen har rätt att delta i förbundsmötets överläggningar och där framställa förslag.

Rösträtt vid förbundsmöte har ombud eller för ombud tjänstgörande ersättare. Ombud eller ombudersättare som ingår i den avgående förbundsstyrelsen har dock inte rätt att delta i omröstning i fråga om ansvarsfrihet.

Förbundsmötet sammankallas till årsmöte varje år före april månads utgång på tid och plats som bestäms av förbundsstyrelsen. Utöver årsmöte hålls förbundsmöte inom en månad efter begäran från styrelserna för minst en tredjedel av de lokala föreningarna, eller efter beslut av förbundsstyrelsen. Tid och plats fastställs av förbundsstyrelsen. Tid och plats för årsmöte ska offentliggöras och samtidigt meddelas lokala föreningar och Liberalernas riksorganisation senast åtta veckor före mötet. För annat förbundsmöte ska tid och plats offentliggöras och samtidigt meddelas ombuden och riksorganisationen senast en vecka före mötet. Förbundsmöte som inte är årsmöte får inte fatta beslut i annat ärende än som angivits i kallelsen.

Motioner till årsmötet ska, för att upptas till behandling, ha inkommit till förbundet senast sex veckor före mötet. Förslag till föredragningslista, förbundsstyrelsens övriga förslag, motioner, förbundsstyrelsens yttranden över motionerna och verksamhetsberättelsen ska översändas till de lokala föreningarna och alla röstberättigade senast två veckor före årsmötet.

Förbundsmötet är behörigt att fatta beslut om nedläggning av lokal förening inom förbundet om denna förening under längre tid saknat verksamhet. Sådant beslut ska fattas med stöd av kvalificerad majoritet med minst två tredjedelar av de närvarande ombuden.

§ 5. Förbundsmötet (forts.)

Vid årsmöte skall följande ärenden förekomma:

1. Årsmötet öppnas
2. Val av ordförande, vice ordförande och sekreterare för mötet
3. Val av två protokollsjusterare
4. Fråga om mötet behörigen utlysts
5. Fastställande av föredragningslista
6. Förbundsstyrelsens verksamhetsberättelse
7. Kassareport och revisionsberättelse
8. Fråga om ansvarsfrihet
9. Fastställande av antal vice ordförande, övriga ordinarie ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen
10. Nominering och val för tiden intill nästa årsmöte av:
 - a) ordförande i länsförbundet och dess styrelse
 - b) vice ordförande i länsförbundet och dess styrelse
 - c) övriga ordinarie ledamöter av förbundsstyrelsen
 - d) eventuella ersättare i förbundsstyrelsen
 - e) två revisorer och två ersättare för dessa
 - f) ordförande och övriga ledamöter i valberedningen
 - g) ombud och ersättare till Liberalernas landsmöte
 - h) ombud och ersättare till Liberalernas partiråd
 - i) övriga eventuellt förekommande val
11. Fastställande av medlemsavgift till länsförbundet för medlemmar i lokala föreningar och för direktanslutna medlemmar samt den tid för vilken denna ska gälla
12. Motioner och av förbundsstyrelsen framställda förslag
13. Rapport från landstingsgruppen
14. Frågor från medlemmarna till förbundsstyrelsens ledamöter samt Liberalernas riksdagsledamöter och landstingsledamöter
15. Under förbundsmötet väckta frågor som förbundsmötet beslutar behandla
16. Årsmötet avslutas

§ 4. Förbundsmötet (forts.)

Vid årsmöte ska följande ärenden förekomma:

1. Årsmötets öppnande
2. Fastställande av röstlängd
3. Val av ordförande, vice ordförande och sekreterare för mötet
4. Val av två protokollsjusterare och rösträknare
5. Fråga om mötet behörigen utlysts
6. Fastställande av föredragningslista
7. Förbundsstyrelsens verksamhetsberättelse samt rapport från landstingsgruppen
8. Bokslut och revisionsberättelse
9. Fråga om ansvarsfrihet
10. Motioner och av förbundsstyrelsen framställda förslag
11. Fastställande av antal vice förbundsordförande, övriga ordinarie ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen samt fastställande av antal ledamöter i valberedningen
12. Nominering och val för tiden intill nästa årsmöte av:
 - e. förbundsordförande
 - f. vice förbundsordförande
 - g. övriga ordinarie ledamöter av förbundsstyrelsen
 - h. eventuella ersättare i förbundsstyrelsen
 - i. revisorer och ersättare för dessa
 - j. ombud och ersättare till Liberalernas landsmöte
 - k. ombud och ersättare till Liberalernas partiråd
 - l. ordförande och övriga ledamöter i valberedningen
 - m. övriga eventuellt förekommande val
13. Frågor från medlemmarna till förbundsstyrelsens ledamöter samt Liberalernas riksdagsledamöter och landstingsledamöter
14. Årsmötets avslutande

§ 6. Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen leder länsförbundets verksamhet i enlighet med dessa stadgar och förbundsmötets beslut. Förbundsstyrelsen består av länsförbundets ordförande, vice ordförande och de övriga ordinarie ledamöter och ersättare som förbundsmötet utsett. De samverkande organisationerna på länsnivå utser vardera en representant som skall adjungeras till förbundsstyrelsen. Sådan adjungerad skall vara medlem av Liberalerna.

Förbundsstyrelsen är beslutsmässig när antalet närvarande styrelsemedlemmar är mer än hälften av antalet ordinarie ledamöter.

Förbundsstyrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden eller då minst en tredjedel av de ordinarie ledamöterna begär det. Det åligger förbundsstyrelsen särskilt att

- a) ansvara för att förbundsmötets beslut verkställs
- b) sammankalla förbundsmöte
- c) inom sig utse ett arbetsutskott
- d) utse ordförande i arbetsutskottet
- e) inom sig utse kassör
- f) upprätthålla kontakten mellan de lokala föreningarna, länsförbund och riksorganisation
- g) till årsmötet lägga fram verksamhetsberättelse och kassarapport
- h) vidta åtgärder för Liberalernas deltagande i riksdagsval inom länsförbundets område samt genomföra regionalt valarbete inför landstings-, riksdags- och Europaparlamentsval samt folkomröstningar
- i) inför landstingsval se till att nomineringar och övriga valförberedelser äger rum
- j) inför kommunfullmäktigeval bistå de lokala föreningarna med planering och service

§ 7. Arbetsutskott

Arbetsutskottet har hand om länsförbundets löpande angelägenheter och tjänstgör som förbundsstyrelsens verkställande organ. Utskottet sammanträder på kallelse av ordföranden och är beslutsmässigt när minst hälften av ledamöterna är närvarande.

§ 8. Räkenskaper och revision

Länsförbundets räkenskaper avslutas per kalenderår och överlämnas tillsammans med förbundsstyrelsens och arbetsutskottets protokoll till revisionerna senast fyra veckor före årsmötet. Revisorerna skall överlämna sin berättelse till förbundsstyrelsen senast två veckor före årsmötet. Länsförbundets bokslut insänds snarast efter årsmötet till Liberalernas riksorganisation.

§ 5. Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen leder förbundets verksamhet i enlighet med dessa stadgar och förbundsmötets beslut. Förbundsstyrelsen består av förbundets ordförande och vice ordförande samt de övriga ordinarie ledamöter och ersättare som förbundsmötet utsett. Antalet röstberättigade ledamöter i förbundsstyrelsen ska vara udda.

De samverkande organisationerna Liberala Ungdomsförbundet och Liberala Kvinnor på länsnivå utser vardera en representant som ska adjungeras till förbundsstyrelsen. Sådan adjungerad ska vara medlem av Liberalerna.

Förbundsstyrelsen är beslutsmässig när antalet närvarande styrelsemedlemmar är mer än hälften av antalet ordinarie ledamöter.

Förbundsstyrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden eller då minst en tredjedel av de ordinarie ledamöterna begär det. Det åligger förbundsstyrelsen särskilt att

- ansvara för att förbundsmötets beslut verkställs
- sammankalla förbundsmöte
- inom sig utse kassör
- upprätthålla kontakten mellan de lokala föreningarna, förbund och riksorganisation
- till årsmötet lägga fram verksamhetsberättelse och bokslut
- vidta åtgärder för medlemsvärvning och medlemsvård
- vidta åtgärder för Liberalernas deltagande i riksdagsval inom förbundets område samt genomföra regionalt valarbete inför landstings-, riksdags- och Europaparlamentsval samt folkomröstningar
- inför landstingsval se till att nomineringar och övriga valförberedelser äger rum
- inför kommunfullmäktigeval bistå de lokala föreningarna med planering och service

§ 6. Arbetsutskottet

Förbundsstyrelsen har möjlighet att inom sig utse ett arbetsutskott för att ansvara för förbundets löpande angelägenheter och tjänstgöra som förbundsstyrelsens verkställande organ. Om arbetsutskott utses ska förbundsstyrelsen även utse dess ordförande. Utskottet sammanträder på kallelse av ordföranden och är beslutsmässigt när minst hälften av ledamöterna är närvarande.

§ 7. Ekonomi och revision

Förbundets räkenskaper avslutas per kalenderår och överlämnas tillsammans med förbundsstyrelsens och arbetsutskottets protokoll till revisionerna senast fyra veckor före årsmötet. Revisorerna ska överlämna sin berättelse till förbundsstyrelsen senast två veckor före årsmötet. Förbundets bokslut insänds snarast efter årsmötet till Liberalernas riksorganisation.

Förbundet är betalningsmottagare av offentligt partistöd som är avsett för Liberalernas regionala verksamhet i det område som förbundet omfattar.

§ 9. Beslutsfattande

Omröstning sker öppet. Vid val sker sluten omröstning då så begärs. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst utom vid val, då lottning sker. Röstning med fullmakt godtas inte.

Vid val till uppdrag och beslut om nomineringar där endast en person kan utses krävs absolut majoritet med mer än hälften av antalet röstande. Om i första omgången ingen av de föreslagna fått absolut majoritet sker förnyad omröstning mellan de två kandidater som fått flest röster. I denna andra omgång vinner den som fått flest röster.

§ 10. Nominering

(Variant 1, för länsförbund som beslutar om landstingslistor genom indirekta val)

Inför nominering till landstingsval och ordinarie riksdagsval bör provval genomföras. Medlem kan rösta i provval först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna. Förbundsmötet skall fastställa regler och tidsplan för nomineringsarbetet inför landstingsval och riksdagsval. Inför riksdagsval skall förbundsmötet även utse nomineringskommitté. Beslut om kandidater vid riksdagsval fattas av förbundsmöte.

Beslut om kandidater vid landstingsval skall fattas av ett nomineringsmöte bestående av ombud för de helt inom landstingsvalkretsen ingående lokala föreningarna. Varje lokal förening skall utse ett ombud för varje påbörjat 10-tal den 31 december året före mötet anslutna medlemmar, för vilka stadgeenliga avgifter erlagts. Som ombud vid nomineringsmötet kan endast medlem i Liberalerna tjänstgöra. Medlem kan tjänstgöra som ombud först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna.

Inför varje mandatperiod beslutar förbundsmötet om nomineringar till landstinget och övriga offentliga uppdrag på länsnivå.

(Variant 2, för länsförbund som beslutar om landstingslistor genom medlemsmöte)

Inför nominering till landstingsval och ordinarie riksdagsval bör provval genomföras. Medlem kan rösta i provval först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna. Förbundsmötet skall fastställa regler och tidsplan för nomineringsarbetet inför landstingsval och riksdagsval. Inför riksdagsval skall förbundsmötet även utse nomineringskommitté. Beslut om kandidater vid riksdagsval fattas av förbundsmöte.

Beslut om kandidater vid landstingsval skall fattas av ett nomineringsmöte där de röstberättigade utgörs av medlemmarna i de lokala föreningar som helt ingår i landstingsvalkretsen. Medlem har dock rösträtt först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna.

Inför varje mandatperiod beslutar förbundsmötet om nomineringar till landstinget och övriga offentliga uppdrag på länsnivå.

§ 8. Beslutsfattande

Omröstning sker alltid öppet, utom vid val och fastställande av kandidatlista då sluten omröstning sker om så begärs. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst utom vid val och fastställande av kandidatlista, då lottning sker. Röstning med fullmakt godtas inte.

Vid val till uppdrag och beslut om nomineringar där endast en person kan utses krävs absolut majoritet med mer än hälften av antalet röstande. Om i första omgången ingen av de föreslagna fått absolut majoritet sker förnyad omröstning mellan de två kandidater som fått flest röster. I denna andra omgång vinner den som fått flest röster.

§ 9. Nomineringar

Inför nominering till landstingsval och ordinarie riksdagsval bör provval genomföras. Medlem kan delta i provval först efter det att tre månader gått sedan medlemmen anslöt sig till partiet inom berört valkretsområde.

Förbundsmötet ska fastställa regler och tidsplan för nomineringsarbetet inför landstingsval och riksdagsval. Inför riksdagsval ska förbundsmötet även utse nomineringskommitté. Beslut om kandidater vid riksdagsval fattas av förbundsmöte.

Beslut om kandidater vid landstingsval ska, för landstingsvalkrets som utgörs av en enda kommun, fattas av ett medlemsmöte i lokal förening eller kommunförening. Medlem har rösträtt först efter det att tre månader gått sedan inträdet i föreningen.

För övriga landstingsvalkretsar fattas beslut av ett nomineringsmöte bestående av förbundsmötesombuden för de inom landstingsvalkretsen ingående lokala föreningarna. Av § 4 framgår att endast medlem i Liberalerna kan tjänstgöra som ombud.

Inför varje mandatperiod beslutar förbundsmötet om gruppleddare i landstingsgruppen samt nomineringar till landstinget och övriga offentliga uppdrag på länsnivå.

§ 11. Stadgeändring

För ändring av länsförbundets stadgar krävs antingen beslut med absolut majoritet med mer än hälften av de röstberättigade vid två på varandra följande förbundsmöten, varav minst ett skall vara årsmöte, eller beslut med stöd av kvalificerad majoritet med minst två tredjedelar av de röstberättigade vid ett årsmöte. Stadgeändring skall, för att äga giltighet, godkännas av partistyrelsen.

§ 12. Sammanslagning, delning eller avveckling

Beslut om länsförbundets sammanslagning, delning eller avveckling fattas med stöd av kvalificerad majoritet med minst två tredjedelar av de röstberättigade vid två på varandra följande förbundsmöten, varav minst ett skall vara årsmöte. Vid sammanslagning av flera länsförbund tillfaller tillgångarna och handlingarna det nybildade länsförbundet. Vid delning av länsförbundet fördelas länsförbundets tillgångar och handlingar mellan de nybildade länsförbunden genom beslut av partistyrelsen. Vid avveckling överlämnas länsförbundets tillgångar och handlingar till riksorganisationen.

§ 10. Tilläggsstadgar och undantag från grundstadgarna

Förbund kan som komplettering till grundstadgarna anta tilläggsstadgar. Dessa tilläggsstadgar får dock inte stå i strid med eller upphäva innehållet i partistadgar eller grundstadgar.

För beslut om tilläggsstadgar krävs antingen beslut med absolut majoritet med mer än hälften av de röstberättigade vid två på varandra följande förbundsmöten, varav minst ett ska vara årsmöte, eller beslut med stöd av kvalificerad majoritet med minst två tredjedelar av de röstberättigade vid ett årsmöte.

Vid särskilda skäl kan förbund beviljas undantag från grundstadgarna av partistyrelsen. Ansökan om undantag beslutas enligt samma ordning som gäller för tilläggsstadgar.

Tilläggsstadgar och undantag från grundstadgar måste godkännas av partistyrelsen för att äga giltighet.

Slutligt fastställda tilläggsstadgar och undantag från grundstadgar ska inlämnas till riksorganisationen.

§ 11. Sammanslagning, delning eller avveckling

Beslut om förbundets sammanslagning, delning eller avveckling fattas med stöd av kvalificerad majoritet med minst två tredjedelar av de röstberättigade vid två på varandra följande förbundsmöten, varav minst ett ska vara årsmöte, samt godkännande av partistyrelsen.

Vid sammanslagning av flera förbund tillfaller tillgångarna och handlingarna det nybildade förbundet.

Vid delning av förbundet fördelas förbundets tillgångar och handlingar mellan de nybildade förbunden genom beslut av partistyrelsen.

Vid avveckling överlämnas förbundets tillgångar och handlingar till riksorganisationen. De ekonomiska tillgångarna ska förvaltas av riksorganisationen i avvaktan på bildande av nytt förbund i samma område.

NORMALSTADGAR FÖR LOKAL FÖRENING

§ 1. Ändamål

Den lokala föreningens uppgift är att samla personer med liberal samhällsåskådning till gemensamt arbete och uppträdande, att genom upplysning väcka intresse för samhällsfrågor, att främja en demokratisk utveckling samt att verka för val av personer med liberal samhällsåskådning till politiska förtroendeuppdrag.

Föreningen skall dessutom besluta om

- fördelning av kommunalt partistöd
- provval och fastställande av kandidater inför kommunfullmäktigeval
- nominering av personer till offentliga uppdrag på kommunal nivå.

[Tillägg för föreningar i kommuner med mer än en lokal förening:]
(Variant 1, direkt demokrati)

Inför ovanstående beslut skall samordning ske med övriga lokala föreningar i kommunen. Sådana beslut fattas vid ett gemensamt medlemsmöte.

(Variant 2, indirekt demokrati)

Inför ovanstående beslut skall samordning ske med övriga lokala föreningar i kommunen. Sådana beslut fattas vid ett representantskap där de lokala föreningarna är företrädade med ombud. Varje lokal förening skall utse ett ombud för varje påbörjat 10-tal den 31 december föregående år anslutna medlemmar, för vilka stadgaavgifter erlagts. Som ombud vid representantskapet kan endast medlem i Liberalerna tjänstgöra. Medlem kan tjänstgöra som ombud först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna.

Utöver dessa stadgar gäller för lokal förening även partistadgarna i tillämpliga delar.

§ 2. Sammansättning

Föreningen består av Liberalernas medlemmar inom föreningens område, vilka inte är medlemmar i någon annan lokal förening eller direktanslutna till länsförbund eller riksorganisationen, samt därutöver de medlemmar i Liberalerna utanför föreningens område vilka genom egen ansökan vunnit inträde i föreningen.

§ 3. Avgifter och partistöd

Föreningens medlemmar skall betala den avgift som årsmötet bestämt. Bara den som erlagt fastställd avgift räknas som medlem. Medlem under 25 år som samtidigt är medlem i Liberala Ungdomsförbundet betalar reducerad avgift enligt vad som fastställs på årsmöte, dock högst halv ordinarie avgift.

Föreningen är betalningsmottagare av offentligt partistöd som är avsett för Liberalernas lokala verksamhet i den kommun som föreningen omfattar. Om samtliga lokala föreningar i en kommun har sammanslutit sig i en gemensam organisation är dock denna mottagare.

AVDELNING III. GRUNDSTADGAR FÖR LOKAL FÖRENING

§ 1. Ändamål

Den lokala föreningens uppgift är att samla personer med liberal samhällsåskådning till gemensamt arbete och uppträdande, att genom upplysning väcka intresse för samhällsfrågor, att främja en demokratisk utveckling samt att verka för val av personer med liberal samhällsåskådning till politiska förtroendeuppdrag.

Föreningen ska dessutom besluta om

- användning av kommunalt partistöd
- provval och fastställande av kandidater inför kommunfullmäktigeval
- nominering av personer till offentliga uppdrag på kommunal nivå

Den lokala föreningens verksamhetsområde är en kommun. Om det i en kommun finns fler än en lokal förening ska dessa tillhöra en kommunförening med särskilda stadgar. Dessa stadgar ska vara godkända av förbundsstyrelsen och partistyrelsen för att äga giltighet. De i andra stycket nämnda besluten ska i sådana fall avgöras av kommunföreningen.

Om de lokala förhållandena gör detta nödvändigt kan en lokal förening, efter ansökan av förbundsstyrelsen och särskilt godkännande av partistyrelsen, omfatta mer än en kommun. Fastställande av kandidater i kommunfullmäktigeval samt nominering och val av gruppledare i kommunfullmäktige samt nomineringar till uppdrag på kommunal nivå ska i sådana fall avgöras av de av föreningens medlemmar som är folkbokförda i respektive kommun.

Utöver dessa grundstadgar gäller för lokal förening även partistadgarna i tillämpliga delar.

§ 2. Sammansättning

Föreningen består av Liberalernas medlemmar inom föreningens område, vilka inte är medlemmar i någon annan lokal förening eller direktanslutna till förbund eller riksorganisationen, samt därutöver de medlemmar i Liberalerna utanför föreningens område vilka genom egen ansökan vunnit inträde i föreningen.

§ 4. Medlemsmöte¹

Föreningens högsta organ är medlemsmötet. Varje år hålls minst två medlemsmöten, varav ett årsmöte. Medlem har rösträtt vid medlemsmöte först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna.

Årsmötet skall hållas senast under februari månad. Tid för årsmötet skall meddelas samtliga medlemmar senast fyra veckor före mötet. Kallelse till årsmötet skall sändas ut till samtliga medlemmar senast två veckor före mötet.

Motioner till årsmötet skall, för att kunna upptas till behandling, ha kommit in till styrelsen tre veckor före årsmötet. Motionerna och styrelsens yttrande över dem och övriga förslag från styrelsen skall sändas ut till medlemmarna senast två veckor före mötet. Frågor enligt punkt 17 skall lämnas in till styrelsen sju dagar före årsmötet.

Vid årsmöte skall följande ärenden förekomma:

1. Årsmötet öppnas
2. Val av ordförande, sekreterare och två protokollsjusterare för årsmötet
3. Fråga om mötet behöri gen utlysts
4. Fastställande av föredragningslista
5. Styrelsens verksamhetsberättelse
6. Kassarapport och revisionsberättelse
7. Fråga om ansvarsfrihet
8. Fastställande av antal vice ordförande, övriga ordinarie ledamöter och ersättare i styrelsen
9. Val av ordförande, vice ordförande, övriga ordinarie ledamöter och ersättare i styrelsen
10. Val av två revisorer och en ersättare för dessa
11. Val av valberedning
12. Val av ombud till förbundsmötet enligt för länsförbundet gällande stadga
13. Övriga eventuellt förekommande val
14. Fastställande av medlemsavgift och tid för vilken den skall gälla
15. Motioner och förslag från styrelsen
16. Rapport från kommunfullmäktigegruppen
17. Frågor från medlemmarna till styrelsen och till innehavare av offentliga uppdrag
18. Under årsmötet väckta frågor som mötet beslutar behandla
19. Årsmötet avslutas.

Utöver årsmöte hålls medlemsmöte inom en månad efter begäran från antingen 25 medlemmar eller en tiondel av medlemmarna (dock minst fem medlemmar) eller efter beslut av styrelsen. Tid och plats fastställs av styrelsen och skall meddelas samtliga medlemmar senast en vecka före mötet.

§ 3. Medlemsmöte

Föreningens högsta organ är medlemsmötet. Varje år hålls minst två medlemsmöten, varav ett årsmöte. Möte som inte är årsmöte får inte fatta beslut i annat ärende än som angivits i kallelsen.

Rösträtt vid medlemsmöte tillkommer varje medlem som tillhört avdelningen i minst tre månader. Medlem som ingår i den avgående styrelsen har dock inte rätt att delta i omröstning i fråga om ansvarsfrihet.

Årsmötet ska hållas senast under februari månad. Tid för årsmötet ska meddelas samtliga medlemmar senast fyra veckor före mötet. Kallelse till årsmötet ska sändas ut till samtliga medlemmar senast två veckor före mötet.

Motioner till årsmötet ska, för att kunna upptas till behandling, ha kommit in till styrelsen tre veckor före årsmötet. Verksamhetsberättelse, inkomna motioner och styrelsens yttrande över dem samt övriga förslag från styrelsen ska sändas ut till medlemmarna senast en vecka före mötet.

Vid årsmöte ska följande ärenden förekomma:

1. Årsmötets öppnande
2. Fastställande av röstlängd
3. Val av ordförande, sekreterare och protokollsjusterare för årsmötet
4. Fråga om mötet behöri gen utlysts
5. Fastställande av föredragningslista
6. Styrelsens verksamhetsberättelse samt rapport från kommunfullmäktigegruppen
7. Bokslut och revisionsberättelse
8. Fråga om ansvarsfrihet
9. Motioner och förslag från styrelsen
10. Fastställande av antal vice ordförande, övriga ordinarie ledamöter och ersättare i styrelsen
11. Nominering och val intill tiden för nästa ordinarie årsmöte av:
 - a) ordförande
 - b) eventuella vice ordförande
 - c) övriga ordinarie ledamöter i styrelsen
 - d) eventuella ersättare i styrelsen
 - e) en eller flera revisorer och revisorsersättare
 - f) ombud och ersättare till förbundsmötet
 - g) ordförande och ledamöter i valberedningen
 - h) övriga eventuellt förekommande val
12. Frågor från medlemmarna till styrelsen och till innehavare av offentliga uppdrag
13. Årsmötets avslutande

Utöver årsmöte hålls medlemsmöte inom en månad efter begäran från antingen 25 medlemmar eller en tiondel av medlemmarna (dock minst fem medlemmar) eller efter beslut av styrelsen. Tid och plats fastställs av styrelsen och ska meddelas samtliga medlemmar senast en vecka före mötet.

1 I kommuner där det finns flera lokala föreningar får § 4 konsekvensändras i enlighet med ordalydelsen för § 1.

§ 5. Styrelsen

Styrelsen leder föreningens verksamhet i enlighet med dessa stadgar och medlemsmötets beslut. Styrelsen består av föreningens ordförande och de övriga ledamöter som föreningsmötet utsett. Styrelsen utser inom sig sekreterare och kassör och kan till sig adjungera representanter för de samverkande organisationerna. Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden eller när två ledamöter begär det. Styrelsen är beslutsmässig när antalet närvarande styrelsemedlemmar är mer än hälften av antalet ordinarie ledamöter.

Det åligger styrelsen särskilt att:

- ansvara för att medlemsmötets beslut verkställs
- sammankalla medlemsmöte
- till årsmötet presentera verksamhetsberättelse och kassa-rapport
- vidta åtgärder för Liberalernas deltagande i kommunfullmäktigeval inom föreningens område och se till att lokalt valarbete utförs vid landstings-, riksdags- och Europaparlamentsval samt folkomröstningar
- snarast till länsförbundet anmäla inom föreningen förrättade val samt i övrigt hålla kontakt med länsförbundet
- hålla medlemmarna orienterade om partiets verksamhet och de politiska händelserna inom föreningens område
- vidta åtgärder för att trygga föreningens ekonomi.

§ 6. Räkenskaper och revision

Föreningens tillgångar förvaltas av styrelsen. Räkenskaper avslutas per kalenderår och överlämnas tillsammans med protokoll till revisorerna senast två veckor före årsmötet. Revisionsberättelse lämnas till styrelsen senast en vecka före årsmötet. Föreningens bokslut skall snarast möjligt efter årsmötet sändas till länsförbundet.

§ 4. Styrelsen

Styrelsen leder föreningens verksamhet i enlighet med dessa stadgar och medlemsmötets beslut. Styrelsen består av föreningens ordförande och de övriga ledamöter och eventuella ersättare som föreningsmötet utsett. Antalet röstberättigade ledamöter i styrelsen ska vara udda.

Styrelsen utser inom sig sekreterare och kassör, om inte dessa uppdrag väljs på årsmötet. Styrelsen kan till sig adjungera representanter för de samverkande organisationerna Liberala Ungdomsförbundet och Liberala Kvinnor på lokal nivå.

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden eller när två ledamöter begär det. Styrelsen är beslutsmässig när antalet närvarande styrelsemedlemmar är mer än hälften av antalet ordinarie ledamöter.

Det åligger styrelsen särskilt att:

- ansvara för att medlemsmötets beslut verkställs
- sammankalla medlemsmöte
- till årsmötet presentera verksamhetsberättelse och kassa-rapport
- vidta åtgärder för medlemsvärvning och medlemsvård
- vidta åtgärder för Liberalernas deltagande i kommunfullmäktigeval inom föreningens område och se till att lokalt valarbete utförs vid landstings-, riksdags- och Europaparlamentsval samt folkomröstningar
- snarast till förbundet anmäla inom föreningen förrättade val samt även i övrigt hålla kontakt med förbundet
- hålla medlemmarna orienterade om partiets verksamhet och de politiska händelserna inom föreningens område
- vidta åtgärder för att trygga föreningens ekonomi

Styrelsen har möjlighet att inom sig utse ett arbetsutskott för att ansvara för föreningens löpande angelägenheter och tjänstgöra som styrelsens verkställande organ. Om arbetsutskott utses ska styrelsen även utse dess ordförande. Utskottet sammanträder på kallelse av ordföranden och är beslutsmässigt när minst hälften av ledamöterna är närvarande.

§ 5. Ekonomi och revision

Föreningens tillgångar förvaltas av styrelsen. Räkenskaper avslutas per kalenderår genom ett årsbokslut som tillsammans med protokoll överlämnas till revisorerna senast två veckor före årsmötet. Revisionsberättelse lämnas till styrelsen senast en vecka före årsmötet. Kopia av föreningens bokslut ska snarast möjligt efter årsmötet sändas till förbundet.

Föreningen är betalningsmottagare av offentligt partistöd som är avsett för Liberalernas lokala verksamhet i den kommun som föreningen omfattar. Om det i kommunen finns mer än en lokal förening är dock kommunföreningen mottagare.

§ 7. Beslutsfattande

Omröstning sker öppet. Vid val sker slutna omröstning då så begärs. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst utom vid val, då lottning sker. Röstning med fullmakt godtas inte.

Vid val till uppdrag och beslut om nomineringar där endast en person kan utses krävs absolut majoritet med mer än hälften av antalet röstande. Om i första omgången ingen av de föreslagna fått absolut majoritet sker förnyad omröstning mellan de två kandidater som fått flest röster. I denna andra omgång vinner den som fått flest röster.

§ 8. Nominering²

Inför nominering till ordinarie val bör provval genomföras. Medlem kan rösta i provval först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna.

Medlemsmötet skall fastställa regler och tidsplan för nomineringsarbetet inför kommunfullmäktigeval. Beslut om kandidater vid kommunfullmäktigeval fattas av medlemsmötet.

Inför varje mandatperiod beslutar medlemsmötet om nomineringar till offentliga uppdrag på kommunal nivå. Av § 4 framgår att medlem har rösträtt vid medlemsmöte först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna.

§ 9. Stadgeändring

För ändring av dessa stadgar krävs antingen beslut med absolut majoritet med mer än hälften av antalet röstande vid två på varandra följande medlemsmöten, varav ett årsmöte, eller med stöd av kvalificerad majoritet med minst två tredjedelar av de röstande vid ett årsmöte. Stadgeändring skall, för att äga giltighet, godkännas av länsförbundets styrelse.

- 2 I kommuner där det finns flera lokala föreningar får § 8 konsekvensändras i enlighet med ordalydelsen för § 1.

§ 6. Beslutsfattande

Omröstning sker öppet, utom vid nomineringar och val då slutna omröstning genomförs om så begärs. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst utom vid val, då lottning sker. Röstning med fullmakt godtas inte.

Vid val till uppdrag och beslut om nomineringar där endast en person kan utses krävs absolut majoritet med mer än hälften av antalet röstande. Om i första omgången ingen av de föreslagna fått absolut majoritet sker förnyad omröstning mellan de två kandidater som fått flest röster. I denna andra omgång vinner den som fått flest röster.

§ 7. Nomineringar

Inför nominering till ordinarie val bör provval genomföras. Medlem kan delta i provval först efter det att tre månader gått sedan inträdet i berörd avdelning.

Medlemsmötet ska fastställa regler och tidsplan för nomineringsarbetet inför kommunfullmäktigeval. Beslut om kandidater vid kommunfullmäktigeval fattas av medlemsmötet.

Inför varje mandatperiod beslutar medlemsmötet om gruppleddare i fullmäktigegruppen samt nomineringar till offentliga uppdrag på kommunal nivå. Av § 3 framgår att medlem har rösträtt vid medlemsmöte först efter det att tre månader gått sedan inträdet i avdelningen.

Medlemsmötet beslutar även om fyllnadsval och andra nomineringar och val under pågående mandatperiod, om inte särskilt beslut fattas om att delegera dessa ärenden till fullmäktigegruppen. Beslut om delegering gäller endast för återstoden av mandatperiod.

§ 8. Tilläggsstadgar och undantag från grundstadgarna

Lokal förening kan som komplettering till grundstadgarna anta tilläggsstadgar. Dessa tilläggsstadgar får dock inte stå i strid med eller upphäva innehållet i partistadgar eller grundstadgar.

För beslut om tilläggsstadgar krävs antingen beslut med absolut majoritet med mer än hälften av de röstberättigade vid två på varandra följande medlemsmöten, varav minst ett ska vara årsmöte, eller beslut med stöd av kvalificerad majoritet med minst två tredjedelar av de röstberättigade vid ett årsmöte.

Vid särskilda skäl kan lokal förening beviljas undantag från grundstadgarna av förbundsstyrelsen. Ansökan om undantag beslutas enligt samma ordning som gäller för tilläggsstadgar.

Tilläggsstadgar och undantag från grundstadgar måste godkännas av förbundsstyrelsen för att äga giltighet. Förbundsstyrelsen ska dessförinnan ha remitterat ärendet till riksorganisationen för synpunkter.

Slutligt fastställda tilläggsstadgar och undantag från grundstadgar ska inlämnas till förbundet samt till riksorganisationen.

§ 10. Sammanslagning, delning eller avveckling

Beslut om föreningens sammanslagning, delning eller avveckling fattas med stöd av kvalificerad majoritet med minst två tredjedelar av de närvarande medlemmarna vid två på varandra följande medlemsmöten, varav minst ett skall vara årsmöte. Om en förening under längre tid saknat verksamhet kan beslut om föreningens avveckling också fattas av länsförbundets förbundsmöte med stöd av kvalificerad majoritet med minst två tredjedelar av de närvarande ombuden.

Vid sammanslagning av flera föreningar tillfaller tillgångarna och handlingarna den nybildade föreningen.

Vid delning av föreningen fördelas tillgångarna och handlingarna mellan de nybildade föreningarna genom beslut av länsförbundets styrelse.

Vid avveckling överlämnas föreningens tillgångar och handlingar till återstående lokal förening i kommunen. Om det återstår flera lokala föreningar i kommunen fattar länsförbundets styrelse beslut om hur den avvecklade föreningens tillgångar och handlingar skall fördelas mellan dessa föreningar. Om det inte återstår någon lokal förening i kommunen skall tillgångarna och handlingarna deponeras hos länsförbundet tills en ny lokal förening bildas i kommunen.

§ 9. Sammanslagning, delning eller avveckling

Beslut om föreningens sammanslagning, delning eller avveckling fattas med stöd av kvalificerad majoritet med minst två tredjedelar av de närvarande medlemmarna vid två på varandra följande medlemsmöten, varav minst ett ska vara årsmöte. För avveckling av lokal förening krävs därutöver godkännande av förbundsstyrelsen.

Om en förening under längre tid saknat verksamhet kan beslut om föreningens avveckling också fattas av förbundets förbundsmöte med stöd av kvalificerad majoritet med minst två tredjedelar av de närvarande ombuden.

Vid sammanslagning av flera föreningar tillfaller tillgångarna och handlingarna den nybildade föreningen.

Vid delning av föreningen fördelas tillgångarna och handlingarna mellan de nybildade föreningarna genom beslut av förbundets styrelse.

Vid avveckling överlämnas föreningens tillgångar och handlingar till återstående lokal förening i kommunen. Om det återstår flera lokala föreningar i kommunen fattar förbundets styrelse beslut om hur den avvecklade föreningens tillgångar och handlingar ska fördelas mellan dessa föreningar. Om det inte återstår någon lokal förening i kommunen ska tillgångarna och handlingarna förvaltas av förbundet tills en ny lokal förening bildas i kommunen. Förbundet har i sådant fall befogenhet att använda tillgångarna för aktiviteter i kommunen syftande till att stärka Liberalernas ställning i den kommunala demokratin.

Ikraftträdande

Avdelning I i dessa stadgar träder i kraft den 1 januari 2018.

Avdelning II och III träder i kraft den 1 januari 2019.

Övergångsbestämmelser

Om ansökan om undantag från grundstadgarna avser att behålla lydelsen i tidigare gällande stadgar kan ansökan enligt avdelning II § 11 stycke 3 även beslutas av förbundsstyrelse och ansökan enligt avdelning III § 9 stycke 3 även beslutas av styrelse för lokal förening. Sådant ska göras senast den 31 december 2018.

Närmare kommentarer till stadgeförslaget

Avdelning I. Partistadgar

Avdelning I motsvarar de gällande partistadgarna, som gäller för såväl riksorganisation som länsförbund och lokala föreningar. Samma ordning föreslås gälla också för de nya stadgarna.

§ 1. ÄNDAMÅL

Paragrafen motsvarar § 1 i de gällande partistadgarna. Enbart redaktionella ändringar har gjorts.

§ 2. MEDLEMSKAP

Paragrafen motsvarar § 2 och 4 i de gällande partistadgarna. Redaktionella ändringar har gjorts.

Bestämmelserna om medlemsavgifter har uppdaterats mot verkligheten och förenklats.

En nyhet är att möjligheten att meddela varning införs, som en mindre ingripande åtgärd än uteslutning. Samma beslutsordning gäller som vid uteslutningsärenden. Varning kan meddelas även i ärende som väckts som uteslutningsärende.

Det tydliggörs även att en person som överklagar sin uteslutning till partistyrelsen förblir utesluten till dess att partistyrelsen fattar beslut.

§ 3. ORGANISATION

Paragrafen motsvarar § 3 i de gällande partistadgarna. Redaktionella ändringar har gjorts.

Länsförbund föreslås byta namn till förbud, eftersom Sveriges länsindelning inte motsvarar Liberalernas regionala indelning. Det tydliggörs att förbund inte får omfatta del av riksdagsvalkrets.

Normalstadgarna för länsförbund och lokala föreningar ersätts av grundstadgar (avdelning II och III), och rätten att fastställa dessa flyttas från partistyrelsen till landsmötet.

§ 4. CENTRALA ORGAN

Paragrafen motsvarar § 5 i de gällande partistadgarna. Redaktionella ändringar har gjorts. Vidare föreslås att Europaparlamentariker och statsråd ska vara ständigt adjungerade till riksdagsgruppen, däremot inte röstberättigade medlemmar.

§ 5. BESLUTFATTANDE

Paragrafen är ny, men innebär i sak inga ändringar jämfört med i dag. För att skapa bättre överskådlighet har de generella bestämmelserna om beslutsfattande samlats i en paragraf.

§ 6. LANDSMÖTET

Paragrafen motsvarar § 6 i de gällande partistadgarna. Redaktionella ändringar har gjorts.

En ny bestämmelse införs om att landsmötesombud som är ledamöter i avgående partistyrelse inte har rösträtt i frågan om ansvarsfrihet.

Möjligheten till så kallade temalandsmöten infördes 2003 och innebär att motionsrätten vid landsmöte avgränsas till de ämnen som partistyrelsen beslutar om. Temalandsmöte har endast genomförts vid ett tillfälle, 2005. Vi föreslår att möjligheten tas bort och att full motionsrätt således gäller vid alla ordinarie landsmöten.

I regelförenklingssyfte stryks bestämmelsen om omröstning med namnupprop. Detta föreslås i stället regleras i förhandlingsordningen som landsmötet självt beslutar om.

§ 7. PARTIRÅDET

Paragrafen motsvarar § 7 i de gällande partistadgarna. Redaktionella ändringar har gjorts.

En ny bestämmelse införs om att partirådet är beslutsmässigt när minst två tredjedelar av de röstberättigade är närvarande. Bestämmelsen motsvarar vad som gäller för landsmöte.

Vidare införs en möjlighet att i synnerliga fall sammankalla partiråd på kortare varsel än en månads tid. Genom att det i stadgarna även införs en bestämmelse om obligatoriska dagordningspunkter på partiråd ges partirådet rätt att pröva om synnerliga skäl har förelegat.

§ 8. PARTISTYRELSEN

Paragrafen motsvarar § 8 i de gällande partistadgarna. Redaktionella ändringar har gjorts.

Vidare införs en bestämmelse om att det är partistyrelsen som fastställer vilka nationella nätverk som ska finnas i partiet samt utse nätverkens ordförande. Bestämmelsen motsvarar vad som redan är rådande praxis, och tar alltså sikte på de nätverk som bildas på partiets initiativ och som partiet självt driver. Från partiet fristående liberala föreningar berörs alltså inte.

Det införs även en bestämmelse om att det i partistyrelsens uppgifter ingår att utse ordförande och ledamöter i etikkommittén.

§ 9. PARTILEDNINGEN

Paragrafen motsvarar § 9 i de gällande partistadgarna. Endast redaktionella ändringar har gjorts.

§ 10. NATIONELLA KANDIDATLISTOR

Paragrafen motsvarar § 10 i de gällande partistadgarna. Redaktionella ändringar har gjorts. Vidare tydliggörs att rösträtt i provval, här liksom i andra sammanhang, förutsätter att den röstande har varit partimedlem sedan minst tre månader.

§ 11. REVISION OCH RÄKENSKAPER

Paragrafen motsvarar § 11 i de gällande partistadgarna. Endast redaktionella ändringar har gjorts.

§ 12. STADGEÄNDRING

Paragrafen motsvarar § 12 i de gällande partistadgarna. Inga ändringar har gjorts.

Avdelning II.

Grundstadgar för förbund

Avdelning II motsvarar dagens normalstadgar för länsförbund. Eftersom länsförbundens gränser inte sammanfaller med länens föreslås att länsförbund byter beteckning till förbund (se avdelning I § 3).

§ 1. ÄNDAMÅL

Paragrafen motsvarar § 1 i de gällande normalstadgarna för länsförbund. Endast redaktionella ändringar har gjorts.

§ 2. SAMMANSÄTTNING

Paragrafen motsvarar § 2 i de gällande normalstadgarna för länsförbund. Redaktionella ändringar har gjorts.

Dagens normalstadgar ger en möjlighet för länsförbund att godkänna lokala föreningar som har anknytning till länet men saknar geografisk förankring till en kommun. Denna möjlighet har aldrig utnyttjats och det har aldrig heller uttryckts något intresse för att bilda sådana föreningar. Möjligheten föreslås därför tas bort.

Reglerna för att godkänna ny lokal förening förtydligas, så att föreningen måste anta grundstadgarna innan godkännande kan ske. Om en ny lokal förening ska bildas i en kommun där det redan finns lokal förening krävs dessutom godkännande från denna eller dessa. Av bestämmelserna i avdelning III framgår att lokala föreningar som tillhör samma kommun måste bilda särskild kommunförening.

§ 3. CENTRALA ORGAN

Paragrafen motsvarar § 4 i de gällande normalstadgarna för länsförbund. Redaktionella ändringar har gjorts.

Eftersom regioner i valsammanhang räknas som landsting används endast begreppen landstingsledamöter, landstingsområde och landstingsgrupp. Denna stadgebestämmelse är dock tillämplig på både landstingsfullmäktige och regionfullmäktige.

§ 4. FÖRBUNDSMÖTET

Paragrafen motsvarar § 5 i de gällande normalstadgarna för länsförbund. Redaktionella ändringar har gjorts.

Rätten att tjänstgöra som ombud avgränsas till den som varit medlem minst tre månader i den förening som han eller hon är ombud för.

En ny bestämmelse införs om att förbundsmötesombud som är ledamöter i avgående förbundsstyrelse inte har rösträtt i frågan om ansvarsfrihet.

Antalet revisorer och revisorsersättare i förbundet blir valfritt. Det förtydligas också att förbundsårsmötet ska fastställa antalet ledamöter i valberedningen innan denna väljs.

§ 5. FÖRBUNDSSTYRELSEN

Paragrafen motsvarar § 6 i de gällande normalstadgarna för länsförbund. Redaktionella ändringar har gjorts.

Det införs en särskild regel om att antalet röstberättigade ledamöter i styrelsen ska vara udda. Vidare tydliggörs att förbundsstyrelsen har en särskild uppgift att vidta åtgärder för medlemsvärvning och medlemsvård.

Det blir frivilligt för förbundsstyrelsen att inrätta arbetsutskott.

§ 6. ARBETSUTSKOTTET

Paragrafen motsvarar § 7 i de gällande normalstadgarna för länsförbund.

Hitills har det varit obligatoriskt för förbundsstyrelsen att ha ett arbetsutskott. Detta blir nu frivilligt. Om ett arbetsutskott inrättas ska det dock vara förbundsstyrelsen som utser såväl ledamöter som ordförande i utskottet.

§ 7. EKONOMI OCH REVISION

Paragrafen motsvarar § 8 och del av § 3 i de gällande normalstadgarna för länsförbund. Redaktionella ändringar har gjorts.

§ 8. BESLUTFATTANDE

Paragrafen motsvarar § 9 i de gällande normalstadgarna för länsförbund. Redaktionella ändringar har gjorts.

§ 9. NOMINERINGAR

Paragrafen motsvarar § 10, variant 1, i de gällande normalstadgarna för länsförbund. Redaktionella ändringar har gjorts.

Bestämmelsen innebär att det införs en huvudregel om att landstingslistor, i likhet med riksdagslistor, ska fastställas vid ett nomineringsmöte med ombud från de berörda föreningarna. Som ombud vid nomineringsmötet tjänstgör de personer som är valda som förbundsmötesombud.

Om det i den berörda valkretsen bara finns en lokal förening (t.ex. om en kommun utgör egen landstingsvalkrets) ska dock listan fastställas vid medlemsmöte för föreningens medlemmar.

En ny regel införs om att val av gruppledare i landstingsgruppen inför ny mandatperiod ska beslutas vid förbundsmöte, i likhet med vad som redan gäller för nomineringar till uppdrag inom landstinget samt andra uppdrag på länsnivå.

§ 10. TILLÄGGSSTADGAR OCH UNDANTAG FRÅN GRUNDSTADGARNA

Paragrafen ersätter § 11 i de gällande normalstadgarna för länsförbund. Innehållet är i huvudsak nytt.

Paragrafen innebär att förbund kan komplettera grundstadgarna med egna bestämmelser, så länge som dessa inte står i strid med eller upphäver innehållet i partistadgarna eller grundstadgar. Exempel på sådana tilläggsstadgar kan vara regler om minimistorlek på förbundsstyrelsen, valberedningens sammansättning eller förbundsstyrelsens samråd med föreningsstyrelserna.

Om det finns särskilda skäl kan förbundet också beviljas undantag från grundstadgarnas bestämmelser. Vad som avses med ”särskilda skäl” avgörs ytterst av partistyrelsen, men det måste alltså finnas sakliga omständigheter som gör det nödvändigt att avvika från grundstadgarna. Exempel på särskilda skäl kan vara att förbundet omfattar flera riksdagsvalkretsar eller landstingsområden, eller att antalet uppdrag på landstingsnivå är så stort att det skulle vara ogörligt att låta förbundsmötet fatta beslut om samtliga.

Det införs också en regel om att ett förbunds stadgar, efter att ändringar har skett, ska lämnas in i sin slutliga lydelse till riksorganisationen.

§ 11. SAMMANSLAGNING, DELNING ELLER AVVECKLING

Paragrafen motsvarar § 12 i de gällande normalstadgarna för länsförbund. Redaktionella ändringar har gjorts. Vidare förtydligas att riksorganisationen i händelse av avveckling ska förvalta de ekonomiska tillgångarna i avvaktan på att ett nytt förbud i samma område kan bildas.

Avdelning III.

Grundstadgar för lokal förening

Avdelning III motsvarar dagens normalstadgar för lokal förening.

§ 1. ÄNDAMÅL

Paragrafen motsvarar § 1 i de gällande normalstadgarna för lokal förening. Redaktionella ändringar har gjorts.

Vidare förtydligas att den lokala föreningens verksamhetsområde i normalfallet är en kommun. Om det i en kommun finns fler än en lokal förening ska dessa sammansluta sig i en särskild kommunförening med egna stadgar, vilka måste godkännas av först förbundsstyrelsen och därefter partistyrelsen.

I undantagsfall kan en lokal förening, där detta är nödvändigt, omfatta mer än en kommun. Detta förutsätter godkännande av förbundsstyrelsen som i sin tur ansöker om godkännande hos partistyrelsen. I en sådan lokal förening är det de medlemmar som är folkbokförda i respektive kommun som avgör vilka personer som ska tas upp på valsedel till kommunfullmäktige, vem som ska utses till gruppleddare i kommunfullmäktige och vilka som ska nomineras till kommunala uppdrag.

§ 2. SAMMANSÄTTNING

Paragrafen motsvarar § 2 i de gällande normalstadgarna för lokal förening. Redaktionella ändringar har gjorts.

§ 3. MEDLEMSMÖTE

Paragrafen motsvarar § 4 i de gällande normalstadgarna för lokal förening. Redaktionella ändringar har gjorts.

En regel införs om att medlemsmöte som inte är årsmöte inte får fatta beslut i annat ärende än som angivits i kallelsen. Detta motsvarar vad som redan gäller för förbundsårsmöte respektive förbundsmöte.

Vidare införs en regel om att den som ingått i avgående styrelse inte får delta i omröstning om ansvarsfrihet.

Antalet revisorer blir valfritt.

§ 4. STYRELSEN

Paragrafen motsvarar § 5 i de gällande normalstadgarna för lokal förening. Redaktionella ändringar har gjorts.

Det införs en särskild regel om att antalet röstberättigade ledamöter i styrelsen ska vara udda. Vidare tydliggörs att styrelsen har en särskild uppgift att vidta åtgärder för medlemsvärvning och medlemsvård.

Dessutom införs en stadgereglering av hur styrelsen ska utse arbetsutskott. Detta är i dag frivilligt och är det också i fortsättningen.

§ 5. EKONOMI OCH REVISION

Paragrafen motsvarar § 6 och delar av § 3 i de gällande normalstadgarna för lokal förening. Redaktionella ändringar har gjorts.

§ 6. BESLUTFATTANDE

Paragrafen motsvarar § 7 i de gällande normalstadgarna för lokal förening. Redaktionella ändringar har gjorts.

§ 7. NOMINERINGAR

Paragrafen motsvarar § 8 i de gällande normalstadgarna för lokal förening. Redaktionella ändringar har gjorts.

Rösträtt för medlem knyts till att personen varit medlem i berörd förening i minst tre månader.

Vidare införs en regel om att val av gruppledare i kommunfullmäktigegruppen inför ny mandatperiod ska avgöras vid medlemsmöte. Likaså införs en regel om att även fyllnadsväl och andra val under pågående mandatperiod ska göras av medlemsmöte. Under § 8 preciseras att undantag kan göras från denna regel i särskilt stora föreningar.

§ 8. TILLÄGGSSTADGAR OCH UNDANTAG FRÅN GRUNDSTADGARNA

Paragrafen ersätter § 11 i de gällande normalstadgarna för lokal förening. Innehållet är i huvudsak nytt.

Paragrafen innebär att lokal förening kan komplettera grundstadgarna med egna bestämmelser, så länge som dessa inte står i strid med eller upphäver innehållet i partistadgarna eller grundstadgar. Exempel på sådana tilläggsstadgar kan vara regler om minimistorlek på styrelsen, valberedningens sammansättning eller att platsen för årsmötet ska rotera mellan olika orter i kommunen.

Om det finns särskilda skäl kan föreningen också beviljas undantag från grundstadgarnas bestämmelser. Vad som avses med ”särskilda skäl” avgörs ytterst av förbundsstyrelsen, men det måste alltså finnas sakliga omständigheter som gör det nödvändigt att avvika från grundstadgarna. Exempel på särskilda skäl kan vara att antalet kommunala uppdrag är så stort att det skulle vara ogörligt att låta medlemsmötet fatta beslut om alla fyllnadsväl som uppstår under pågående mandatperiod.

Tilläggsstadgar och undantag från grundstadgarna ska, för att äga giltighet, godkännas av förbundsstyrelsen som i sin tur ska remittera frågan för synpunkter till riksorganisationen innan beslut tas. Det införs också en regel om att en lokal förenings stadgar, efter att ändringar har skett, ska lämnas in i sin slutliga lydelse till förbundet samt till riksorganisationen.

§ 9. SAMMANSLAGNING, DELNING OCH AVVECKLING

Paragrafen motsvarar § 10 i de gällande normalstadgarna för lokal förening. Redaktionella ändringar har gjorts.

En ny bestämmelse införs om att en lokal förening inte kan avvecklas utan att förbundsstyrelsen har fattat beslut om att godkänna detta. Syftet är att skapa rådrum för eftertanke och försök till rekonstruktion om en förening är på väg att läggas ned.

Om en förening avvecklas deponeras tillgångarna hos förbundet i avvaktan på att ny förening kan bildas i kommunen. En ny bestämmelse införs om att förbundet har befogenhet att använda tillgångarna för aktiviteter inom kommunens gränser syftande till att stärka Liberalernas ställning i den kommunala demokratin. Exempel på sådana aktiviteter är information till kommuninvånarna i lokala politiska frågor.

IKRAFTTRÄDANDE OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Avdelning I, som reglerar partiets verksamhet på riksnivå, föreslås träda i kraft den 1 januari 2018. Avdelning II och III, som reglerar verksamheten på förbunds- och föreningsnivå, föreslås träda i kraft den 1 januari 2019. Syftet med detta är att förbunden och föreningarna ska tid på sig att analysera i vilken mån de vill ansöka om att lokalt beviljade undantag ska behållas.

Om ett förbund eller en förening vill ansöka om att behålla särregleringar som ingår i deras existerande stadgar kan detta göras efter beslut i förbundsstyrelse respektive föreningsstyrelse. På så underlättas processen med dessa ansökningar som enbart gäller att få ha kvar befintliga undantag.

Om ett förbund eller förening inför 2019 däremot vill ansöka om helt nya undantag eller särregleringar som inte förut funnits i deras stadgar ska detta betraktas som ett ordinarie stadgeärende. I så fall gäller vad som föreskrivs i avdelning II § 10 respektive avdelning III § 8.



www.liberalerna.se

info@liberalerna.se

[@liberalerna.se](#)

Presstjänsten: 070-854 90 20 (ej SMS)